

Invasie van Middelste Jagers langs de kust

Piet Munsterman

Door het stormachtige weer aan het einde van oktober en in het begin van november 1985 in het noordelijk deel van de Atlantische Oceaan is een groot deel van de normaal over de Atlantische Oceaan onder andere naar Afrika trekkende Middelste Jagers via de Noordzee naar onze en de Engelse kust geblazen. Van andere vogelaars vernam ik dat tellers aan de Hondsbosscse Zeewering er zo'n driehonderd hadden geteld. Op de Maasvlakte, in Scheveningen en bij IJmuiden waren er ook verscheidene gezien, terwijl men ze ook landinwaarts aantrof. Vooral in de week van 9 tot en met 16 november 1985 waren er vele tientallen bij IJmuiden. Op maandag 11 november nam ik in de vissershaven bij een visafvalbuis een tiental donkere exemplaren en één lichte waar, die zich tussen de gebruikelijk aanwezige Kokmeeuwen en eveneens aangewaarde Drieteenmeeuwen verdrongen om de visresten uit het water op te pikken.

Achter bij het spoorwegemplacement, waar een truck met visafval stond, foerageerden en vlogen er nog eens zeven rond. Hier waren er vier van in de lichte fase. Soms streken ze neer tussen de rails, waar ze zich gemakkelijk lieten benaderen. Opmerkelijk was dat de vogels in de lichte fase zeer in kleurtinten varieerden en wel van wit tot geelachtig bruin met donkere vlekken.

Alles bij elkaar waren er in en rondom de vissershaven van IJmuiden zeker zo'n vijftieng exemplaren. Enkele waren in uitgeputte toestand en lieten zich gemakkelijk pakken, waarna ze naar een vogelopvangcentrum werden gebracht. Op weg naar huis zag ik nog een volwassen donkere jager bij de Velsse pont aan het Noordzeekanaal. Twee dagen later was de helft al weer verdwenen en de overgeblevene waren zo te zien weer in prima conditie. Omdat het natuurlijk overal was doorverteld was het een komen en gaan van vogelliefhebbers. Zelfs vanuit België kwam men met kijkers en fototoestellen om deze toch weinig geziene doortrekker van dichtbij gade te slaan en te fotograferen. De excursie op zaterdag naar de Zuidpier en het strand aldaar leverde ook nog acht stuks op (twee lichte exemplaren), waarvan er twee op het strand uitrustten en één zich te goed deed aan het karkas van een Zeekoet, terwijl er in de haven nog steeds zo'n twee tot zes stuks zich lieten zien. Op het strand en langs de pier waren ook nog een paar honderd Drie-

teenmeeuwen. Alleen de Noordse Stormvogels, die een week tevoren veelvuldig aanwezig waren, waren verdwenen.

De Middelste Jager, die in Arctische streken broedt (Nova Zembla, Spitsbergen, Groenland, West-Siberië, Canada) is van de Kleine Jager te onderscheiden door zijn zwaardere bouw, rondere vleugels en minder snelle vleugelslag.

Dan is bij de volwassen exemplaren de borstband vaak duidelijk geprononceerd en onder de vleugels zijn de flankveren enigszins dwars gestreept. De jonge exemplaren (tussen drie en zes jaar worden ze geslachtsrijp) hebben duidelijke witte randen op hun vleugeldekveren en ze zijn wat lichter bruin gekleurd. Van de gedraaide staartpenen, een duidelijk kenmerk, is in deze tijd van het jaar bij de meeste Middelste Jagers niet veel meer over op een enkele vogel na.

Mijn laatste waarneming was van woensdag 20 november. Het betrof een prachtig volwassen exemplaar dat op een industrieterrein in IJmuiden van gemorste visresten midden op de weg stond te vreten.

■ Piet Munsterman, Halbertsmastraat 58, 2053 CJ Haarlem.

IJmuiden, 11 november 1985.

Foto: Piet Munsterman.

